

Йордан Йовков

Елка

Слънцето, като че спряно досега, изви на запад и престана да сипе нетърпима жар. Като мъчителен кошмар отмина тежката мараня и в широкия двор на голямата, стара къща изведнъж всичко се пробуди и ожи-ви. Полъхна гъста, свежа миризма от белите акации, натегнали от тежки гроздове цвят, весело забръмчаха около тях златни пчели, зашепнаха ти-хо листата на стария орех, а над ниския плет на малката градинка сра-межливо надникнаха усмихнати, червени рози. Скрити досега в бурена, плъзнаха из двора кокошки, като израснали от земята. В стрехите, спус-нали дълги сенки, загукаха гълъби, а в затрънения плет на овчите коша-ри палави врабци отново се закараха и заспориха. Бели волски черепи равнодушно и няма гледат с тъмните си кухи очи веселите, суетни пти-ци и сякаш се усмихваха...

Под сянката на ореха, с разпуснат черен чюмбер и по ръкави, седе-ше стара жена и предеше. До нея лежеха две големи кучета. От време на време те търпеливо се обръщаха и изтракваха с големите си челюсти на досадните мухи. После пак слагаха глава на предните си нозе и спираха кротки, доверчиви очи на страта жена.

Внезапно откъм пътя долетя весел звънлив смях и, подобно на сладката миризма на белите акации, разля се и изпълни въздуха. Двете кучета излаха весело и се спуднаха към вратата. Старата жена трепна, сложи вретеното на коленете си и се загледа. Да, това е Елка. Но защо ли се смее тъй. Портите, тласнати с голяма сила, шумно се разтвориха. Боже, тоя Иво, все ще измисли нещо. Висок и снажен, цял гигант, в ши-роките си прегръдки той носеше, като малко дете, Елка. Около него ти-чаха и се петлаеха в краката му две бели агънца с огърлици от пъстри синци. Русите, блестящи коси на Елка ката златни вълни се спущаха към земята, белите ѝ ръкави, набрани до рамената, откриваха ръцете ѝ. Тя беше обхванала шията на брата си и лудо се смееше.

– Не можеш... Не можеш...

– Искаш ли?

– Не, не можеш. Не...

Иво се спря, наведе се и сложи Елка почти на земята, без да я пуща. След това изведнъж се изправи и я подхвърли високо нагоре. Майката уплашено извика. Елка остана за минута във въздуха с развени коси и разперени ръце и отново падна в прегръдките на брата си.

– Иво, луд ли си, пусни я...

Иво пусна Елка. Тя се престори на сърдита и избяга при майка си.

– Маминко, кажи му... Все тъй си играе с мене... – После тя изду смешно устните си, изгледа насмешливо Иво от крака до глава, като че

искаше да покаже колко е мъчно да се обхване с очи големият му ръст.

– У-у-у, какъв голям... Слон! Слон!

Иво се наклони да я грабне пак. Елка се разсмя и скри лицето си в пазвата на майка си. Старата жена престорено се скара:

– Иво, не ставай дете, върви си.

Иво влезе в къщи. Останали сами, малките агънца тъжно заблеха. Елка откри лице, спусна се при тях и ги замилва.

– Ах, милите... Те ми се уплашили... Уплашили се...

– Елке, заведи ги вече в стадото. Огладняха.

– Не са гладни, мамо. Колко захар им дадох само.

– Заведи ги, послушай... Стига толкова.

Старата жена беше сложила пак вретеното, унесено загледана в Елка. Тихо блаженство и радост огряваше бледното ѝ, сухо лице. Боже, колко хубава е нейната едничка дъщеря. Вече цяла мома. Какви коси. Това са същите нейни коси, когато беше млада. Ни една мома нямаше коси като нейните. За тях и песен бяха наредили. А очите на Елка! Тия сини бистри очи, с дълги, гъсти ресници. Да, това са неговите очи, очите на баща ѝ. Той не я знае почти. Колко би се радвал той, ако можеше да я види сега. Тя беше тъй малка тогава. Не, той може би я вижда оттам и мъчно му е за нея. И може би той иде. В бурните, черни нощи, когато вятърът чупи акациите на двора, той иде и, спрял до тъмния прозорец, дълго гледа едничката си дъщеря. Колко е хубава! Колко е пораснала...

От къщи излезе Иво, нарамил дълга коса. От петимата братя той беше среден по години, но най-едър, най-снажен от всички. И малката, нежна Елка изглеждаше до него като слаба, тънка фиданка до вековен, клонат дъб. Но тя обичаше най-много него. Той беше весел и добър и толкова силен. Носеше я на ръце, играеше с нея, като дете. Усмехнат, той се спря пред Елка.

– Елка-зелка, хайде...

Елка погледна майка си. Хубавите ѝ сини очи, засенени от дългите ресници, питаха и молеха тъй силно и нежно. Можеше ли нещо да ѝ се откаже.

– Остави агънцата само и се върни. Иво, събирай си ума, да не я завлечеш със себе си.

– Не, маминко, ще се върна...

И тя се затече и стигна Ива. Макар сама доста висока вече, Елка едвам стигаше ръката на брата си. Подир нея тръгнаха двете ѝ бели агънца. Елка се спря, пусна ръката на Ива и грабна малките агънца. Те са още тъй слаби и тъй безпомощно и мило я гледаха...

Старата щастлива майка радостно ги следеше с очи, докато се изгубиха зад портите. И дълго тя още се усмихваше и спираше да преде, когато долиташе до нея далечна вълна от звънливия смях на Елка.

Елка и Иво излязоха вън от село. Като малко гнездо остава то сред безкрайното, равно поле, блестящо и свежо, като зелено кадифе. Над тая чиста поляна полето изглеждаше по-дълбоко и по-необятно. Въздухът беше пропит от меките лъчи на вечерното слънце и от далечното сияние на кървавите, бели облаци, плувнали в лазура като белокрили птици. Бавно пълзяха под тях грамадните им сенки и полето ту потъмняваше, ту светваше някъде. Пръснати в големи дъги, пасяха стада овце и, огрени от слънцето, изглеждаха върху зеленото чисто поле като блестящи, златни кълба. А далеч зад стадата, на самия хоризонт, като черна, трептяща линия, тъмнееше се синурът на нивите. Като че там се плискаше и играеше далечно, скрито море. От всички страни на малкото село излизаха бели, равни пътища и, подобно на огромни змии, виеха се и пълзяха към гъстите ниви.

Елка и Иво стигнаха до стадото. Отдалеч още забляеха малките агънца, цялото стадо им отвърна и се спусна към тях. Дойдоха и овчарите – четиримата братя на Елка. Те се спряха и гледаха лутанията на малките агънца, смешните им усилия да намерят майките си сред бляещото стадо. После те седнаха на меката трева и заобиколиха Елка. Всички братя бяха едри и снажни, млади мъже, макар че Иво надминаваше всички. Дойно, най-старият, когото почитаха вместо баща, тук-таме над слепите си очи имаше бели косми. Те всички си приличаха, всички имаха сините очи на Елка, с дълги тъмни ресници. И в тия очи грееше огънят на безкрайна обич към едничката им сестра. А Елка разбираше това, радваше се, приказваше и се смееше безспирно, като малка птичка, зачуруликала под топлите слънчеви лъчи.

Илия показваше хурката, която правеше за Елка. Колко много и пъстри бои! И не само тези. Той ще тури още много. Ето тук златна боя, а тук ще бъде само сребърна. А горе ще напише името ѝ – Елка.

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Даниела Добрева

Публикация

Йордан Йовков, „Събрани съчинения в шест тома“, Том шести; „Български писател“,
С. 1978. Под общата редакцията на Симеон Султанов.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7978>]